RYNEK PRODUKTÓW PIELĘGNACYJNYCH I OCHRONNYCH DLA ZWIERZĄT: TRENDY, REGULACJE I WYZWANIA DLA PRODUCENTÓW

Agata Jurek-Iwińska
Starszy specjalista ds. Technicznych i Legislacyjnych
Polskie Stowarzyszenie Przemysłu Kosmetycznego i Detergentowego
Wykładowca: Warszawska Akademia Medyczno-Techniczna Nauk Stosowanych

STRESZCZENIE

Rynek produktów do pielęgnacji i ochrony zwierząt napędzany rosnącą liczbą zwierząt towarzyszących oraz postępującą „humanizacją" relacji człowiek–zwierzę rozwija się dynamicznie zarówno w Polsce, jak i globalnie. Jednocześnie produkty te podlegają złożonemu reżimowi prawnemu, który nie obejmuje jednolitej kategorii „kosmetyku dla zwierząt". W artykule przedstawiono kluczowe podstawy prawne obowiązujące producentów, problemy związane z klasyfikacją oraz wyzwania wynikające z niejednoznacznych granic między produktami higienicznymi, biobójczymi i weterynaryjnymi produktami leczniczymi. Omówiono również trendy rynkowe oraz kierunki rozwoju sektora.

Słowa kluczowe:

Rynek pet care, kosmetyki dla zwierząt, pielęgnacja zwierząt, Regulacje prawne UE (BPR, REACH, CLP, VMP), klasyfikacja produktów pet care, bezpieczeństwo produktów dla zwierząt

WPROWADZENIE

Rynek produktów przeznaczonych do pielęgnacji i ochrony zwierząt towarzyszących (pet care) rozwija się dynamicznie zarówno w Polsce, jak i w skali globalnej. Wzrost ten, szczególnie intensywny w ostatniej dekadzie, jest w dużej mierze konsekwencją dostrzeganych zmian społecznych, w tym systematycznie rosnącej liczby zwierząt domowych, wzrostu znaczenia dobrostanu zwierząt oraz postępującego zjawiska tzw. humanizacji relacji człowiek–zwierzę. Traktowanie zwierząt jako pełnoprawnych członków gospodarstwa domowego przekłada się na zwiększone oczekiwania konsumentów wobec jakości, bezpieczeństwa oraz funkcjonalności produktów dedykowanych zwierzętom, w tym preparatów pielęgnacyjnych, higienicznych i ochronnych. Właściciele oczekują produktów równie bezpiecznych, skutecznych i o wysokiej jakości, jak te przeznaczone dla ludzi.

SKALA I DYNAMIKA WZROSTU (1, 2)

Według analiz branżowych, globalna wartość sektora pet care w 2025 r. szacowana była na poziomie około 270–315 mld USD. Prognozy długoterminowe wskazują na dalszy, stabilny wzrost rynku, którego wartość do 2035 r. może osiągnąć 430–480 mld USD, co odpowiada średniorocznemu tempu wzrostu (CAGR) na poziomie 6–7%. Dynamika ta przewyższa średnie tempo wzrostu wielu innych segmentów dóbr konsumpcyjnych i jest napędzana przez rosnącą liczbę gospodarstw domowych posiadających zwierzęta, zwiększające się wydatki na zdrowie i dobrostan pupili oraz dynamiczny rozwój kanałów sprzedaży, w tym e-commerce.

Z perspektywy regionalnej rynek europejski również wykazuje trwały potencjał rozwojowy. Według raportów, wartość europejskiego rynku pet care w 2025 r. szacowana jest na 45–80 mld USD, z prognozowanym wzrostem w kolejnych latach i wskaźnikami CAGR na poziomie około 5–7%. W niektórych analizach rynek europejski odpowiada nawet za 25-30 % globalnej sprzedaży produktów i usług dla zwierząt domowych.

STRUKTURA RYNKU PRODUKTÓW DO PIELĘGNACJI I OCHRONY ZWIERZĄT

Rynek produktów do pielęgnacji i ochrony zwierząt charakteryzuje się znacznym zróżnicowaniem asortymentowym, wynikającym zarówno z różnorodności gatunków zwierząt, jak i z odmiennych potrzeb związanych z ich utrzymaniem, zdrowiem oraz warunkami bytowymi. Obejmuje on wyroby przeznaczone dla zwierząt domowych, gospodarskich oraz użytkowych. Najszybciej rozwijającym się segmentem pozostaje jednak rynek produktów dedykowanych zwierzętom towarzyszącym.

Ze względu na funkcjonalność można wyróżnić kilka podstawowych grup produktowych. Pierwszą z nich stanowią produkty pielęgnacyjne i higieniczne, obejmujące m.in. szampony, odżywki, preparaty do pielęgnacji skóry i sierści, a także środki do higieny oczu, uszu oraz łap. W praktyce rynkowej i marketingowej produkty te często określane są mianem „kosmetyków dla zwierząt", mimo że termin ten nie funkcjonuje jako odrębna kategoria w obowiązujących regulacjach prawnych. Preparaty te zasadniczo nie deklarują działania leczniczego ani biobójczego, a ich podstawową funkcją jest utrzymanie higieny, poprawa kondycji okrywy włosowej oraz komfortu zwierzęcia.

Drugą istotną grupę stanowią produkty o działaniu ochronnym, do których zalicza się repelenty, środki przeciwpasożytnicze, preparaty odstraszające lub zwalczające owady, a także środki dezynfekcyjne stosowane w otoczeniu zwierząt. Ich działanie może obejmować zarówno ochronę zwierzęcia, jak i oddziaływanie na organizmy szkodliwe.

Odrębną kategorię tworzą specjalistyczne preparaty wspierające zdrowie zwierząt, przeznaczone do zapobiegania lub leczenia chorób.

UWARUNKOWANIA PRAWNE I KIERUNKI ROZWOJU

Pomimo dynamicznego rozwoju sektora, w obowiązującej legislacji – zarówno na poziomie Unii Europejskiej, jak i prawa krajowego – nie istnieje jednolita kategoria regulacyjna obejmująca produkty do pielęgnacji i ochrony zwierząt. Należy podkreślić, że każda z wymienionych wcześniej kategorii produktowych może podlegać odmiennym regulacjom prawnym w zależności od deklarowanego mechanizmu działania, składu chemicznego oraz sposobu użycia. W praktyce oznacza to, że nawet produkty o zbliżonej formie fizykochemicznej lub przeznaczeniu użytkowym mogą zostać zakwalifikowane do różnych reżimów prawnych, co ma istotne konsekwencje dla producentów i dystrybutorów.

Produkty te mogą być kwalifikowane jako:

— mieszaniny chemiczne do mycia, czyszczenia i zachowania higieny zwierząt i ich otoczenia,
— produkty biobójcze,
— weterynaryjne produkty lecznicze.

Granice pomiędzy tymi kategoriami są często nieostre, co rodzi istotne problemy interpretacyjne zarówno dla producentów, jak i dla organów nadzoru.

Złożoność systemu regulacyjnego stanowi istotne wyzwanie dla przedsiębiorców działających w tym segmencie rynku. Błędna klasyfikacja produktu może skutkować sankcjami administracyjnymi, koniecznością wycofania produktu z obrotu lub poniesieniem znaczących kosztów związanych z dostosowaniem dokumentacji i procesu produkcyjnego do właściwych przepisów czy rejestracją produktu. W związku z tym coraz większego znaczenia nabiera prawidłowa analiza regulacyjna już na etapie projektowania produktu oraz formułowania jego komunikacji marketingowej.

Równolegle do wyzwań legislacyjnych obserwuje się wyraźne trendy rynkowe wpływające na kierunki rozwoju sektora. Należą do nich m.in. rosnące zainteresowanie produktami naturalnymi i ekologicznymi, preparatami hipoalergicznymi, a także rozwiązaniami inspirowanymi rynkiem kosmetyków dla ludzi. Coraz częściej producenci akcentują również kwestie zrównoważonego rozwoju, etycznego pozyskiwania surowców oraz transparentności składu. Tendencje te dodatkowo komplikują proces klasyfikacji produktu, ponieważ innowacyjne formuły i nowe deklaracje marketingowe nie zawsze jednoznacznie wpisują się w istniejące ramy prawne.

Podsumowując, rynek produktów do pielęgnacji i ochrony zwierząt charakteryzuje się jednocześnie dużym potencjałem wzrostu oraz wysokim stopniem złożoności regulacyjnej. Skuteczne funkcjonowanie w tym obszarze wymaga nie tylko znajomości trendów konsumenckich, lecz także pogłębionej analizy przepisów prawa oraz świadomego zarządzania ryzykiem regulacyjnym.

BRAK KATEGORII „KOSMETYK DLA ZWIERZĄT" W PRAWIE UNII EUROPEJSKIEJ (3,4)

W prawodawstwie Unii Europejskiej nie funkcjonuje odrębna definicja „kosmetyku dla zwierząt". Rozporządzenie (WE) nr 1223/2009, regulujące produkty kosmetyczne, odnosi się wyłącznie do ludzi, a definicja produktu kosmetycznego wprost wskazuje na jego kontakt z częściami ciała ludzkiego. W konsekwencji produkty pielęgnacyjne dla zwierząt nie mogą być klasyfikowane jako kosmetyki w świetle prawa UE.

Pomimo braku specjalnej kategorii, producenci takich preparatów są zobowiązani do zapewnienia bezpieczeństwa swoich produktów. W praktyce ich bezpieczeństwo oceniane jest według ogólnych zasad dotyczących substancji chemicznych, w tym m.in.:

— REACH (WE 1907/2006) (5) – obejmuje obowiązki rejestracji substancji chemicznych, ocenę bezpieczeństwa składników oraz zobowiązania w łańcuchu dostaw;
— CLP (WE 1272/2008) (6) – dotyczy klasyfikacji, oznakowania i pakowania mieszanin chemicznych. Nawet produkty uznane za nieklasyfikowane jako niebezpieczne muszą przejść formalną ocenę klasyfikacyjną;
— Ustawa o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (7), która implementuje przepisy unijne i reguluje stosowanie chemikaliów w obrocie krajowym.

Oznacza to, że produkty pielęgnacyjne i higieniczne dla zwierząt wymagają zarówno oceny składu chemicznego, jak i dokumentacji potwierdzającej ich bezpieczeństwo.

PRODUKTY DO ZACHOWANIA CZYSTOŚCI (8)

Produkty czyszczące stosowane w sektorze pet care, takie jak środki do mycia i odświeżania kuwet, klatek, legowisk czy do prania tekstyliów i akcesoriów dla zwierząt co do zasady klasyfikowane są jako detergenty, o ile ich działanie ogranicza się do usuwania zabrudzeń i neutralizacji nieprzyjemnych zapachów. W takim przypadku podlegają one przepisom dotyczącym detergentom oraz ogólnym regulacjom w zakresie chemikaliów w tym REACH i CLP. Należy jednak podkreślić, że deklarowanie właściwości antybakteryjnych, dezynfekujących lub przeciwdrobno-

ustrojowych może skutkować zakwalifikowaniem tych produktów jako produktów biobójczych, a tym samym objęciem ich znacznie bardziej rygorystycznymi wymogami regulacyjnymi.

PRODUKTY BIOBÓJCZE (9,10)

Niektóre preparaty przeznaczone dla zwierząt mogą spełniać definicję produktów biobójczych zgodnie z Rozporządzeniem (UE) nr 528/2012 (BPR). Dotyczy to przede wszystkim środków o działaniu odstraszającym czy zwalczającym organizmy szkodliwe.

Typowe przykłady takich produktów obejmują:

— środki dezynfekujące otoczenie zwierząt,

— preparaty odstraszające lub zwalczające insekty (np. komary, muchy) lub pasożyty (np. pchły, kleszcze).

Klasyfikacja produktu jako biobójczego zależy nie tylko od deklaracji producenta, lecz także od faktycznego działania preparatu oraz rodzaju zastosowanych substancji czynnych. Produkty biobójcze podlegają rygorystycznym wymogom prawnym, w tym:

— konieczności uzyskania pozwolenia na wprowadzenie produktu do obrotu,

— przeprowadzenia oceny ryzyka dla zdrowia ludzi, zwierząt i środowiska,

— dostarczenia dowodów skuteczności i bezpieczeństwa produktu.

Wiele substancji stosowanych w preparatach biobójczych np. przeciwko pasożytom (np. permetryna, imidacloprid, fipronil) mają profile toksykologiczne, które muszą być ocenione nie tylko pod kątem bezpieczeństwa stosowania (bezpieczeństwo zwierząt i ich właścicieli) ale również środowiska (np. toksyczność dla pszczół, ryb).

WETERYNARYJNE PRODUKTY LECZNICZE (11-13)

Produkty, które deklarują działanie lecznicze lub zapobiegające chorobom zwierząt, podlegają regulacjom w zakresie weterynaryjnych produktów leczniczych, w tym Rozporządzeniu (UE) 2019/6 (VMP) oraz ustawie – Prawo farmaceutyczne. Kryteria kwalifikacji obejmują m.in.:

wpływ na funkcje fizjologiczne zwierząt poprzez działanie farmakologiczne, immunologiczne lub metaboliczne,

deklarację leczenia lub zapobiegania chorobom.

Przykłady weterynaryjnych produktów leczniczych obejmują produkty stosowane w profilaktyce i leczeniu chorób zwierząt, w tym chorób pasożytniczych, ale również szampony lecznicze, czy specjalistyczne preparaty do pielęgnacji skóry, sierści i jamy ustnej.

Produkty te podlegają bardziej restrykcyjnym wymogom regulacyjnym niż preparaty pielęgnacyjne, w tym przeprowadzeniu badań potwierdzających bezpieczeństwo i skuteczność oraz obowiązkowi rejestracji.

GRANICE MIĘDZY KATEGORIAMI – WYZWANIE „BORDERLINE”

Jednym z największych wyzwań dla producentów produktów dla zwierząt jest **prawidłowa klasyfikacja produktów,** w szczególności w odniesieniu do produktów, które można przyporządkować do kilku kategorii, czyli tzw. produktów borderline. W tym kontekście warto przeanalizować poniższe przykłady:

— **szampony i preparaty do pielęgnacji sierści o deklarowanym działaniu przeciwłupieżowym lub kojącym** – pozostają produktami pielęgnacyjnymi, o ile nie przypisuje się im właściwości leczniczych; deklaracja leczenia chorób skóry może skutkować ich zakwalifikowaniem jako weterynaryjne produkty lecznicze;

— **spreje i pianki pielęgnacyjne do łap lub skóry** – w przypadku funkcji ochronnej lub pielęgnacyjnej podlegają ogólnym przepisom chemicznym, natomiast deklaracja działania dezynfekującego lub przeciwdrobnoustrojowego może przesunąć je do kategorii produktów biobójczych;

— **preparaty do higieny uszu i oczu** – mogą być traktowane jako produkty higieniczne, o ile ich działanie ograni-

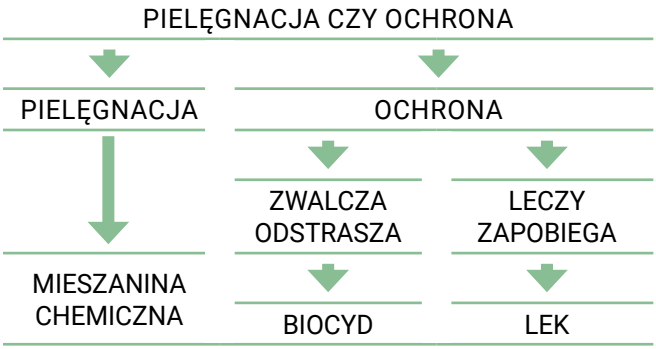
Kategoria produktu	Podstawa prawna	Przykłady produktów	Kryteria kwalifikacji
Produkty pielęgnacyjne / higieniczne	Brak definicji kosmetyku dla zwierząt • REACH • CLP • Ustawa o substancjach chemicznych i ich mieszaninach	• szampony, odżywki • preparaty do pielęgnacji skóry i sierści • środki do higieny oczu, uszu, łap	Deklarowane działanie pielęgnacyjne i higieniczne; brak działania leczniczego lub biobójczego
Produkty czyszczące	• Rozporządzenie detergentowe • REACH • CLP	• produkty do czyszczenia i odświeżania otoczenia zwierząt np. kuwet i legowisk	Działanie czyszczące, myjące
Produkty biobójcze	• BPR • Ustawa o produktach biobójczych	• Spray odstraszający owady • środki dezynfekujące otoczenie zwierząt • preparaty przeciw pasożytom	Potwierdzone działanie biobójcze - odstraszające, zwalczające, niszczące organizmy szkodliwe; zastosowane substancje czynne
Weterynaryjne produkty lecznicze	• VMP • Ustawa - Prawo farmaceutyczne	• Leki przeciw chorobom pasożytniczym • preparaty lecznicze na choroby skóry	Leczenie lub zapobieganie chorobom, wpływ na funkcje fizjologiczne poprzez działanie farmakologiczne, immunologiczne lub metaboliczne

cza się do oczyszczania, jednak wskazania do leczenia stanów zapalnych skutkują objęciem ich regulacjami dotyczącymi weterynaryjnych produktów leczniczych;

- **derki, obroże, maty, legowiska oraz inne akcesoria dla zwierząt z dodatkiem substancji aktywnych** – mimo że co do zasady mają charakter wyrobów, zastosowanie substancji czynnych o działaniu biobójczym, w szczególności repelencyjnym, może skutkować zakwalifikowaniem ich jako biocydów i objęciem wymogami wynikającymi z przepisów dotyczących produktów biobójczych;
- **produkty przeciw insektom lub pasożytom** mogą być klasyfikowane jako produkty biobójcze, jeżeli ich działanie polega na zwalczaniu insektów lub pasożytów, albo jako weterynaryjne produkty lecznicze, gdy deklarują działanie profilaktyczne lub lecznicze wobec chorób wywoływanych przez te organizmy;
- **środki do czyszczenia kuwet i legowisk,** które podlegają przepisom dotyczącym detergentów, o ile ich funkcja ogranicza się do czyszczenia i odświeżania, natomiast deklaracja działania antybakteryjnego lub przeciwdrobnoustrojowego przesuwa je do kategorii produktów biobójczych.

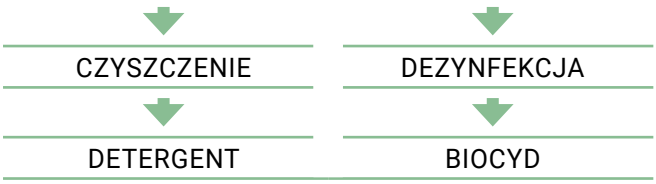

Szampony

Środki do czyszczenia kuwet

Powyższe przykłady pokazują, że granice między kategoriami regulacyjnymi są płynne, a prawidłowa klasyfikacja produktu zależy nie tylko od jego formy czy przeznaczenia użytkowego, lecz przede wszystkim od **deklarowanego działania, zastosowanych substancji czynnych, funkcji produktu oraz sposobu prezentacji i komunikacji z konsumentem.** Każdorazowa kwalifikacja wymaga więc **indywidualnej, szczegółowej analizy** wszystkich tych elementów.

Aby prawidłowo zakwalifikować produkt do właściwej kategorii regulacyjnej, producent musi przeprowadzić kompleksową analizę jego cech i sposobu funkcjonowania. Kluczowe znaczenie mają w szczególności deklarowane działanie oraz funkcja produktu, a także sposób stosowania i przeznaczenie, które determinują, czy wyrób ma charakter pielęgnacyjny, ochronny czy leczniczy. Niezbędna jest również szczegółowa ocena składu chemicznego, w tym obecności substancji czynnych i ich mechanizmu działania. Istotnym elementem procesu klasyfikacji pozostaje ponadto sposób prezentacji produktu, obejmujący treść etykiet, instrukcji użycia oraz komunikacji marketingowej, gdyż użyte sformułowania mogą przesądzać o przypisaniu produktu do określonego reżimu prawnego.

Błędna klasyfikacja regulacyjna produktu może prowadzić do **poważnych konsekwencji prawnych i biznesowych**. W skrajnym przypadku skutkuje ona koniecznością **wycofania produktu z rynku lub nałożeniem sankcji administracyjnych** przez właściwe organy nadzorcze. Często wiąże się to również z obowiązkiem **przeprojektowania dokumentacji technicznej, etykiet oraz materiałów marketingowych,** co generuje dodatkowe koszty i wydłuża proces ponownego wprowadzania produktu do obrotu. Niezgodność z przepisami może ponadto prowadzić do **utraty zaufania konsumentów i partnerów handlowych**, a także do istotnych **opóźnień w komercjalizacji nowych produktów,** co w dynamicznie rozwijającym się sektorze pet care stanowi istotne ryzyko konkurencyjne. W praktyce nawet subtelne różnice w deklaracjach mogą diametralnie zmienić kategorię produktu.

WYZWANIA DLA PRODUCENTÓW

Produkcja i wprowadzanie produktów dla zwierząt na rynek wiąże się z wieloma wyzwaniami regulacyjnymi i operacyjnymi. Kluczowe znaczenie ma jasne i zgodne z prawem formułowanie deklaracji działania, które determinuje kategorię regulacyjną produktu i wpływa na wymagania dotyczące dopuszczenia do obrotu. Producenci muszą także dostarczyć dowody bezpieczeństwa i skuteczności, zapewnić prawidłowe etykietowanie oraz na bieżąco monitorować zmiany legislacyjne m. in. w obszarze produktów biobójczych (BPR), chemicznych (REACH, CLP) czy weterynaryjnych produktów leczniczych (VMP).

Dodatkowym wyzwaniem jest edukacja konsumentów w zakresie właściwego stosowania produktów, co ma kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa zwierząt, użytkowników oraz ochrony środowiska. Skuteczna komunikacja i przejrzyste instrukcje użycia pomagają minimalizować ryzyko niewłaściwego stosowania preparatów chemicznych, a tym samym chronią zarówno zdrowie zwierząt, jak i wizerunek producenta.

TRENDY RYNKOWE I PRZYSZŁOŚĆ REGULACJI

W nadchodzących latach przewiduje się, że rynek pet care będzie nadal dynamicznie rosnąć. Wśród kluczowych

trendów wskazuje się:

- **Wzrost świadomości właścicieli** – coraz większa dbałość o higienę, pielęgnację i profilaktykę zdrowotną zwierząt, co wpływa na popyt na bardziej zaawansowane produkty.
- **Produkty naturalne i ekologiczne** – zgodnie z globalnym trendem zrównoważonego rozwoju rośnie zainteresowanie formułami organicznymi, biodegradowalnymi opakowaniami oraz redukcją substancji drażniących.
- **Personalizacja produktów** – coraz bardziej powszechne staje się dostosowanie wyrobów do indywidualnych potrzeb zwierząt, takich jak rasa, wiek, rodzaj sierści czy stan skóry.
- **Rygorystyczne wymogi regulacyjne** – szczególnie w obszarze produktów biobójczych i weterynaryjnych produktów leczniczych, które nakładają na producentów ścisłe wymogi dotyczące klasyfikacji, dokumentacji i nadzoru nad rynkiem.
- **Rozwój e-commerce** – zwiększona sprzedaż online wymaga dodatkowej edukacji użytkowników, szczególnie w zakresie bezpieczeństwa i właściwego stosowania produktów.

Te trendy stanowią kluczowe czynniki kształtujące rozwój sektora, wyznaczając kierunki jego rozwoju, w tym w obszarach innowacji, transparentności i komunikacji z klientami.

PODSUMOWANIE

Brak jednolitej kategorii „kosmetyku dla zwierząt" w prawie UE sprawia, że produkty pielęgnacyjne i ochronne mogą podlegać różnym regulacjom, obejmującym prawo chemiczne, przepisy biobójcze czy regulacje dotyczące weterynaryjnych produktów leczniczych. Prawidłowa klasyfikacja wymaga znajomości ram prawnych, szczegółowej analizy deklarowanego działania, funkcji produktu oraz jego składu chemicznego.

W obliczu dynamicznego wzrostu rynku szczególnego znaczenia **nabierają transparentność, bezpieczeństwo, skuteczność oraz zgodność z przepisami.** Dbałość o te aspekty jest kluczowa dla utrzymania zaufania konsumentów i sprawnego funkcjonowania produktów w coraz bardziej regulowanym środowisku prawnym, a także stanowi podstawę stabilnego rozwoju sektora pet care w nadchodzących latach.

BIBLIOGRAFIA

1. European Parliament and Council. Regulation (EC) No 1223/2009 of 30 November 2009 on cosmetic products. EUR-Lex (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczące produktów kosmetycznych).
2. European Parliament and Council. Regulation (EC) No 1907/2006 (REACH) concerning the Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals. EUR-Lex (Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE).
3. European Parliament and Council. Regulation (EC) No 1272/2008 (CLP) on classification, labelling and packaging. EUR-Lex (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006).
4. European Parliament and Council. Regulation (EU) No 528/2012 (BPR) on biocidal products. EUR-Lex (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych).
5. European Parliament and Council. Regulation (EU) 2019/6 on veterinary medicinal products. EUR-Lex (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/6 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie weterynaryjnych produktów leczniczych i uchylające dyrektywę 2001/82/WE).
6. European Parliament and Council. Regulation (EC) No 648/2004 on detergents. EUR-Lex (Rozporządzenie (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie detergentów).
7. Sejm RP. Ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (tekst jednolity). ISAP.
8. Sejm RP. Ustawa z dnia 4 października 2018 r. o produktach kosmetycznych. ISAP.
9. Sejm RP. Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o produktach biobójczych. ISAP.
10. Sejm RP. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne. ISAP.
11. Fortune Business Insights. Pet Care Market. (raporty branżowe - wartości i prognozy).
12. Global Market Insights. Pet Care Market (raporty branżowe - wartości i prognozy)
13. HPRA Guide — „Guide to definition of a veterinary medicinal product and the classification process" (przykład wytycznych klasyfikacyjnych i borderline). HPRA

Agata Jurek-Iwińska
Starszy specjalista ds. Technicznych i Legislacyjnych
Polskie Stowarzyszenie Przemysłu Kosmetycznego i Detergentowego
Wykładowca: Warszawska Akademia Medyczno-Techniczna Nauk Stosowanych
a.j-i@op.pl